

INDICE		Páxina
1	Conceptos clave da programación	2
2	Contexto	3-4-5
	Características do centro e do alumnado	3-4
	Obxectivos adaptados ao contexto	5
3	Unidades didácticas: contidos, secuenciación, temporalización, probas de avaliación e referencias ao libro de texto	6-7
4	Unidades didácticas: contidos, criterios de avaliación, competencias clave e estándares	8-9-10-11-12-13
	Primeira avaliación	8-9-10
	Segunda avaliación	11
	Terceira avaliación	12-13
5	Metodoloxía didáctica	14-15
	Estratexias metodolóxicas	14-15
	Outras decisións metodolóxicas	15
6	Avaliación	16-17-18-19
	6.1. Avaliación inicial	16
	Procedemento para a avaliación inicial	
	6.2. Avaliación continua	16-17
	Procedementos para a avaliación continua	
	Criterios de cualificación	
	Elaboración da nota media	
	Recuperacións	
	6.3. Avaliación final	18
	Condições para presentarse a avaliación final	
	Tipo de proba	
	Estándares que se avalían	
	Cualificación final	
	Criterios do centro para a promoción de curso	
	6.4. Avaliación extraordinaria	18
	Procedementos para a avaliación extraordinaria: características da proba escrita	
	6.5. Materia pendente de cursos anteriores	19
	Procedemento para o seguimento e avaliación da materias pendente	
	Criterios de cualificación	
7	Outras avaliacións	20-21
	7.1. Avaliación do proceso de ensino e da práctica docente	20
	Indicadores de logro da planificación e do proceso de ensino	
	Indicadores de logro da práctica docente	
	7.2. Avaliación da programación didáctica	21
	Indicadores de logro sobre a programación didáctica	
8	Atención á diversidade	22-23
	Medidas ordinarias: Organizativas	22
	Medidas ordinarias: Curriculares	
	Medidas extraordinarias: Organizativas	23
	Medidas extraordinarias: Curriculares	
9	Actividades complementarias e extraescolares	24
	Referencia ás actividades complementarias e extraescolares recollidas na PXA	
10	Datos do departamento	24
11	Relación coa Resolución do 27/07/2015 (DOG 29)	24
12	Adaptación da programación no caso de clases non presenciais	25 a 28

1.- Conceptos clave da programación (Orde OCD 65/2015 (BOE 29/1/2015))

Desenvolvemento curricular	2ª nivel de planificación curricular. Elabora e revisa a CCP. Aproba o Claustro. Inclúese no PE
Programacións didácticas	3º nivel de planificación. Realizada polos departamentos didácticos
Programación de aula	4º nivel de planificación. Realizada polo profesorado.
Programación didáctica	Instrumento de planificación curricular específico de cada área que pretende ordenar o proceso de ensino-aprendizaxe do alumnado. Debe responder a estas cuestións: 1.- Que, cando e como ensinar / 2.- Que, cando e como avaliar / 3.- Como atender á diversidade
Criterios de avaliación	Son os que deben servir de referencia par valorar o que o alumno sabe e sabe facer en cada área/materia. Desglósanse en estándares
Estándares de aprendizaxe	Especifican os criterios de avaliación concretando o que alumno debe comprender, saber e saber facer. Pretenden graduar o rendemento ou o logro acadado. Deben ser observables, medibles e avaliábeis. Poden concretarse a través dos indicadores de logro.
Criterios de cualificación	
Indicadores de logro	Son especificacións dos estándares para graduar o seu nivel de adquisición. Forman parte dos criterios de cualificación do dito estándar. O instrumento máis idóneo para identificar esa graduación sería a rúbrica. (O docente é o responsable da súa definición e posta en práctica)
Grao de consecución dun estándar	Serve para sinalar o grao mínimo de consecución esixible dun estándar para superara a materia (Artº 13º, 3d da Resolución 27/7/2015) (Canto maior sexa o grao esixido de consecución máis imprescindible se considera o estándar)
Estándares imprescindibles	Son os estándares mínimos esixibles para superar un área. O seu grao de adquisición debería estar en tomo ao 100%. (Galicia non os menciona)
Criterios de cualificación e instrumentos	Serven para ponderar o "o valor" que se dá a cada estándar e a proporción que cada instrumento utilizado para avalialo achega a ese valor.
Procedementos e instrumentos	Foron fixados no Proxecto curricular do Ministerios en 1992. Habería que engadir as Rúbricas ou escalas e os Portfolios . "Os procedementos de avaliación utilizables, como a observación sistemática do traballo do alumnado, as probas orais e escritas, o portfolio, os protocolos de rexistro ou os traballos de clase, permitirán a integración de todas as competencias nun marco de avaliación coherente" (Ver artº 7º, 6, terceiro parágrafo, da Orde OCD 65/2015 (BOE 29/1/2015))
Rúbrica	Instrumento de avaliación que permite coñecer o grao de adquisición dunha aprendizaxe ou dunha competencia
Portfolio	Achega de producións dun alumno/a
OUTROS ASPECTOS	
Graduación dos estándares	Para identificar o progreso dos mesmos ao longo dunha etapa
Perfil de área	Conxunto de estándares que ten unha materia. Son a referencia para a programación, a avaliación e o reforzo (Ver artº 5º, 6 Orde ECD 65/2015)
Perfil competencial	Conxunto de estándares de diferentes áreas relacionados coa mesma competencia clave (Ver artº 5º, 7 Orde ECD 65/2015)
Avaliación das competencias	"A avaliación do grao de adquisición das competencias debe estar integrada coa avaliación dos contidos, na medida en que supón mobilizar os coñecementos, destrezas, actitudes e valores (Artº 7º,3 da Orde ECD 65/2015)
Nivel de desempeño das competencias.	... "Poderanse medir a través dos indicadores de logro, tales como rúbricas ou escalas de avaliación ... que teñan en conta á atención á diversidade (Art 7º, 4 da Orde ECD/65/2015)
Tarefa	É a acción ou conxunto de accións orientadas á resolución dunha situación ou problema, nun contexto definido, combinando todos os saberes dispoñibles para elaborar un produto relevante. As tarefas integran actividades e exercicios.
Identificación de contidos e criterios	Exemplo: B1.1 : B1: Bloque de contido / 1: Número de contido dun bloque
Identificación de estándares	Exemplo: FQB2.1.1 FQ: Abreviatura da área: Física e Química B2. Bloque de contidos do que xorde o estándar 1. Número do criterio de avaliación que orixina o estándar 1. Número de estándar dun determinado criterio de avaliación

2.- Contexto

* Características do centro

Situación

Centro Público Integrado dependente da Consellería de Educación, situado no centro sur da provincia de Lugo, no concello de Taboada.

Centros adscritos

Non ten.

Ensinanzas que oferta o centro

- Educación Infantil
- Educación Primaria
- Educación Secundaria Obligatoria

Características singulares

- O centro está composto por tres edificios e zonas deportivas e de lecer:
  - Os de Infantil e Primaria que se atopan no mesmo recinto, xunto coas instalacións de comedor.
  - O de Secundaria, que se atopa distanciado dos anteriores, a aproximadamente 200m.
- O centro dispón de servizo de transporte e de comedor.
- Ten horario de xornada continua. En ESO hai clase a tarde dos martes.
- Profesorado estable ao longo dos cursos, con poucos traslados.
- O alumnado vive maioritariamente nun entorno rural, en casas familiares onde conviven con pais e avós, adicados fundamentalmente á gandaría e á agricultura.
- A maioría dos pais/titores teñen estudos primarios.
- O acceso a Internet nos domicilios non é maioritario.
- En moitos casos, a nivel de ESO, o estudo dos fillos non é unha prioridade para as familias, polo que o nivel de implicación na aprendizaxe dos pais/titores non é o axeitado.
- Os pais/titores, cando son convocados polo profesorado soen acudir ao centro, agás as reunións de todo o grupo.

* Características do alumnado:

Lingua materna dominante

Galego

Alumnado con NEAE no curso actual

- Unha alumna de 3º ten unha ACI de 6º na área de Ciencias Naturais

Problemas sociais destacados: abandono escolar, poboación emigrante, absentismo, violencia e/ou acoso escolar, ...

Outras características

* **Obxectivos (adaptados ao contexto do centro e do alumnado):**

1	Asumir responsablemente os seus deberes, coñecer e exercer os seus dereitos no respecto ás demais persoas, practicar a tolerancia, a cooperación e a solidariedade entre as persoas e os grupos, exercitarse no diálogo, afianzando os dereitos humanos e a igualdade de trato e de oportunidades entre mulleres e homes, como valores comúns dunha sociedade plural, e prepararse para o exercicio da cidadanía democrática.
2	Desenvolver e consolidar hábitos de disciplina, estudo e traballo individual e en equipo, como condición necesaria para unha realización eficaz das tarefas da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.
3	Valorar e respectar a diferenza de sexos e a igualdade de dereitos e oportunidades entre eles. Rexeitar a discriminación das persoas por razón de sexo ou por calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social. Rexeitar os estereotipos que supoñan discriminación entre homes e mulleres, así como calquera manifestación de violencia contra a muller.
4	Fortalecer as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como rexeitar a violencia, os prexuízos de calquera tipo e os comportamentos sexistas, e resolver pacificamente os conflitos.
5	Desenvolver destrezas básicas na utilización das fontes de información, para adquirir novos coñecementos con sentido crítico. Adquirir unha preparación básica no campo das tecnoloxías, especialmente as da información e a comunicación.
6	Concibir o coñecemento científico como un saber integrado, que se estrutura en materias, así como coñecer e aplicar os métodos para identificar os problemas en diversos campos do coñecemento e da experiencia.
7	Desenvolver o espírito emprendedor e a confianza en si mesmo, a participación, o sentido crítico, a iniciativa persoal e a capacidade para aprender a aprender, planificar, tomar decisións e asumir responsabilidades.
8	Comprender e expresar con corrección, oralmente e por escrito, na lingua galega e na lingua castelá, textos e mensaxes complexas, e iniciarse no coñecemento, na lectura e no estudo da literatura.
9	Coñecer, valorar e respectar os aspectos básicos da cultura e da historia propias e das outras persoas, así como o patrimonio artístico e cultural. Coñecer mulleres e homes que realizaran achegas importantes á cultura e á sociedade galega, ou a outras culturas do mundo.
10	Coñecer e aceptar o funcionamento do propio corpo e o das outras persoas, respectar as diferenzas, afianzar os hábitos de coidado e saúde corporais, e incorporar a educación física e a práctica do deporte para favorecer o desenvolvemento persoal e social.
11	Coñecer e valorar a dimensión humana da sexualidade en toda a súa diversidade. Valorar criticamente os hábitos sociais relacionados coa saúde, o consumo, o coidado dos seres vivos e o medio ambiente, contribuíndo á súa conservación e á súa mellora.

3.Unidades didácticas: contidos, secuenciación, temporalización, probas de avaliación e referencias ao libro de texto

PRIMERA AVALIACIÓN						
	UNIDADES DIDÁCTICAS		Referencia Libro texto	Temporalización		Probas avaliación
	Contidos			Mes	Sesiões	
	UNIDAD 1					
BLOQUE1:ACTIVIDAD E CIENTÍFICA	B1.1	Método científico. Étapas.	Tema 1	Setembro	6	
	B1.2	Utilización das tecnoloxías da información e da comunicación.				
	B1.3	Aplicacións da ciencia á vida cotiá e á sociedade.				
	B1.4	Medida de magnitudes. Sistema Internacional de Unidades.				
	B1.5	Traballo no laboratorio.				
	B1.6	Procura e tratamento de información.				X
BLOQUE2: A MATERIA	UNIDAD 2		Temas 2,3	Outubro Novembro	16	
	B2.1	Propiedades da materia.				
	B2.2	Aplicacións dos materiais.				
	B2.3	Estados de agregación. Cambios de estado. Modelo cinético-molecular.				
	B2.4	Leis dos gases.				
	B2.5	Substancias puras e mesturas.				
	B2.6	Mesturas de especial interese: disolucións acuosas, aliaxes e coloides.				
	B2.7	Métodos de separación de mesturas.				X
BLOQUE3: OS CAMBIOS	UNIDAD 3		Tema e	Novembro Decembro	12	
	B3.1	Cambios físicos e cambios químicos.				
	B3.2	Reacción química.				
	B3.3	A química na sociedade e o ambiente.				X

SEGUNDA AVALIACIÓN

	UNIDADES DIDÁCTICAS		Referencia Libro texto	Temporalización		Probas avaliación
	Contidos			Mes	Sesiões	
	UNIDAD 4					
BLOQUE 4 : O MOVEMENTO E AS FORZAS	B4.3	Velocidade media.	Tema 8	Xaneiro	13	X
	B4.5	Velocidade instantánea e aceleración.		Febreiro		
	UNIDAD 5		Tema 7	Febreiro	10	X
	B4.1	Forzas: efectos.		Marzo		
	B4.2	Medida das forzas.				
	B4.7	O rozamento e os seus efectos.				
	UNIDAD 6		Tema 7	Marzo	6	X
	B4.8	Forza gravitatoria.				
	B4.9	Estrutura do Universo.				
	B4.10	Velocidade da luz.				

TERCEIRA AVALIACIÓN

	UNIDADES DIDÁCTICAS		Referencia Libro texto	Temporalización		Probas avaliación
	Contidos			Mes	Sesiões	
	UNIDAD 7					
BLOQUES: A ENERXÍA	B5.1.	Enerxía: unidades.	Temas 10	Abril Maio	15	X
	B5.2.	Tipos de enerxía.				
	B5.3.	Transformacións da enerxía.				
	B5.4.	Conservación da enerxía.				
	B4.6	Máquinas simples.				
	UNIDAD 8		Temas 11,12	Maio Xuño	10	X
	B5.5.	Enerxía térmica. Calor e temperatura.				
	B5.6.	Escalas de temperatura.				
	B5.7.	Uso racional da enerxía.				
	B5.8.	Efectos da enerxía térmica.				
B5.9.	Fontes de enerxía.					
B5.10.	Aspectos industriais da enerxía.					

4. Unidades didácticas: contidos, criterios de avaliación, competencias clave e estándares

1ª Aval.

UD	Identif. contidos	Criterios de avaliación	Competencias clave	Identificador estándar	Estándares de aprendizaxe	Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación		Temas transversais									
						Grao mínimo consecución	Peso cualificación	Instrumentos			Temas transversais						
								Proba escrita	Traballos	Observación diaria	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
1	B1.1	B1.1. Recoñecer e identificar as características do método científico.	CMCCT CAA CCL	FQB1.1.1.	Formula, de forma guiada, hipóteses para explicar fenómenos cotiáns, utilizando teorías e modelos científicos sinxelos.	75%	5%	45%	45%	10%	X	X					
	B1.2		CMCCT CCL	FQB1.1.2.	Rexistra observacións e datos de maneira organizada e rigorosa, e comunica oralmente e por escrito utilizando esquemas, gráficos e táboas.	75%	5%				X	X					
	B1.3	B1.2. Valorar a investigación científica e o seu impacto na industria e no desenvolvemento da sociedade.	CMCCT CCEC	FQB1.2.1.	Relaciona a investigación científica con algunha aplicación tecnolóxica sinxela na vida cotiá.	75%	5%				X	X					
	B1.4	B1.3. Aplicar os procedementos científicos para determinar magnitudes.	CMCCT	FQB1.3.1.	Establece relacións entre magnitudes e unidades utilizando, preferentemente, o Sistema Internacional de Unidades para expresar os resultados.	100%	25%				X	X					
			CSIEE CMCCT	FQB1.3.2.	Realiza medicións prácticas de magnitudes físicas da vida cotiá empregando o material e os instrumentos apropiados, e expresa os resultados correctamente no Sistema Internacional de Unidades.	100%	25%				X	X			X		
	B1.5	B1.4. Recoñecer os materiais e os instrumentos básicos presentes no laboratorio de física e de química, e coñecer e respectar as normas de seguridade e de eliminación de residuos para a protección ambiental.	CMCCT CCL	FQB1.4.1.	Recoñece e identifica os símbolos máis frecuentes utilizados na etiquetaxe de produtos químicos e instalacións, interpretando o seu significado.	75%	5%				X	X					
			CMCCT	FQB1.4.2.	Identifica material e instrumentos básicos de laboratorio e coñece a súa forma de utilización para a realización de experiencias, respectando as normas de seguridade e identificando actitudes e medidas de actuación preventivas.	75%	5%				X	X					
	B1.6	B1.5. Extraer de forma guiada a información sobre temas científicos de carácter divulgativo que aparece en publicacións e medios de comunicación.	CAA CCL CMCCT	FQB1.5.1.	Selecciona e comprende de forma guiada información relevante nun texto de divulgación científica, e transmite as conclusións obtidas utilizando a linguaxe oral e escrita con propiedade.	75%	5%				X	X					
			CAA CD CSC	FQB1.5.2.	Identifica as principais características ligadas á fiabilidade e á obxectividade do fluxo de información existente en internet e outros medios dixitais.	75%	5%				X	X	X	X			X
	B1.1 B1.2 B1.4 B1.5 B1.6	B1.6. Desenvolver pequenos traballos de investigación nos que se poña en práctica a aplicación do método científico e a utilización das TIC.	CAA CCEC CCL CD CMCCT CSIEE	FQB1.6.1.	Realiza pequenos traballos de investigación sobre algún tema obxecto de estudo, aplicando o método científico e utilizando as TIC para a procura e a selección de información e presentación de conclusións.	100%	10%				X	X	X	X	X		
			CSIEE CSC CAA	FQB1.6.2.	Participa, valora, xestiona e respecta o traballo individual e en equipo.	100%	5%					X			X	X	

LEENDA COMPETENCIAS

CCL Comunicación lingüística
 CMCCT Competencia matemática e competencias básicas en ciencia a tecnoloxía
 CD Competencia dixital
 CAA Competencia aprender a aprender
 CSC Competencias sociais e cívicas
 CSIEE Sentido de iniciativa e espírito emprendedor
 CCEC Conciencia e expresións culturais

LEENDA TRANSVERSAIS

CL Comprensión lectora
 EOE Expresión oral e escrita
 CA Comunicación audiovisual
 TIC Tecnoloxías da información e comunicación
 EMP Emprendemento
 EC Educación cívica
 PV Prevención da violencia

1ª Aval.

Estándares de aprendizaxe avaliados	Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación	Temas transversais
-------------------------------------	---	--------------------

UD	Identif. contidos	Criterios de avaliación	Competencias clave	Identificador estándar	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consecución	Peso cualificación	Instrumentos			Temas transversais						
								Proba escrita	Traballos	Observación diaria	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
2	B2.1 B2.2	B2.1. Recoñecer as propiedades xerais e as características específicas da materia, e relacionalas coa súa natureza e as súas aplicacións.	CMCCT	FQB2.1.1.	Distingue entre propiedades xerais e propiedades características da materia, e utiliza estas últimas para a caracterización de substancias.	100%	10%	85%	5%	10%	X	X					
			CMCCT	FQB2.1.2.	Relaciona propiedades dos materiais do contorno co uso que se fai deles.	75%	4%				X	X					
			CMCCT	FQB2.1.3.	Describe a determinación experimental do volume e da masa dun sólido, realiza as medidas correspondentes e calcula a súa densidade.	75%	5%				X	X					
	B2.3	B2.2. Xustificar as propiedades dos estados de agregación da materia e os seus cambios de estado, a través do modelo cinético-molecular.	CMCCT	FQB2.2.1.	Xustifica que unha substancia pode presentarse en distintos estados de agregación dependendo das condicións de presión e temperatura en que se ache.	100%	10%				X	X					
			CMCCT	FQB2.2.2.	Explica as propiedades dos gases, os líquidos e os sólidos.	100%	10%				X	X					
			CMCCT	FQB2.2.3	Describe os cambios de estado da materia e aplicaos á interpretación de fenómenos cotiáns.	100%	10%				X	X					
			CMCCT	FQB2.2.4.	Deduca a partir das gráficas de quecemento dunha substancia os seus puntos de fusión e ebulición, e identifícaa utilizando as táboas de datos necesarias.	100%	10%				X	X					
	B2.4	B2.3. Establecer as relacións entre as variables das que depende o estado dun gas a partir de representacións gráficas ou táboas de resultados obtidas en experiencias de laboratorio ou simulacións dixitais.	CMCCT	FQB2.3.1.	Xustifica o comportamento dos gases en situacións cotiás, en relación co modelo cinético-molecular.	50%	4%				X	X					
			CMCCT CAA	FQB2.3.2.	Interpreta gráficas, táboas de resultados e experiencias que relacionan a presión, o volume e a temperatura dun gas, utilizando o modelo cinético-molecular e as leis dos gases.	50%	2%				X	X					
	B2.5 B2.6	B2.4. Identificar sistemas materiais como substancias puras ou mesturas, e valorar a importancia e as aplicacións de mesturas de especial interese.	CMCCT	FQB2.4.1.	Distingue e clasifica sistemas materiais de uso cotián en substancias puras e mesturas, e especifica neste último caso se se trata de mesturas homoxéneas, heteroxéneas ou coloides.	100%	10%				X	X					
			CMCCT	FQB2.4.2.	Identifica o disolvente e o soluto ao analizar a composición de mesturas homoxéneas de especial interese.	100%	10%				X	X					
			CCL CMCTT	FQB2.4.3.	Realiza experiencias sinxelas de preparación de disolucións, describe o procedemento seguido e o material utilizado, determina a concentración e exprésaa en gramos/litro.	100%	10%				X	X					
	B2.7	B2.5. Propor métodos de separación dos compoñentes dunha mestura e aplícalos no laboratorio.	CAA CMCCT CSIEE	FQB2.5.1.	Deseña métodos de separación de mesturas segundo as propiedades características das substancias que as compoñen, describe o material de laboratorio adecuado e leva a cabo o proceso.	50%	5%				X	X				X	

LENDAS DE COMPETENCIAS

CCL	Comunicación lingüística
CMCCT	Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía
CD	Competencia dixital
CAA	Competencia aprender a aprender
CSC	Competencias sociais e cívicas
CSIEE	Sentido de iniciativa e espírito emprendedor
CCEC	Conciencia e expresións culturais

LENDAS DE TEMAS TRANSVERSAIS

CL	Comprensión lectora
EOE	Expresión oral e escrita
CA	Comunicación audiovisual
TIC	Tecnoloxías da información e comunicación
EMP	Emprendemento
EC	Educación cívica
PV	Prevención da violencia

UD	Identif. contidos	Criterios de avaliación	Competencias clave	Identificador estándar	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consecución	Peso cualificación	Instrumentos			Temas transversais							
								Proba escrita	Traballos	Observación diaria	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV	
3	B3.1	B3.1. Distinguir entre cambios físicos e químicos mediante a realización de experiencias sinxelas que poñan de manifesto se se forman ou non novas substancias	CMCCT	FQB3.1.1.	Distingue entre cambios físicos e químicos en accións da vida cotiá en función de que haxa ou non formación de novas substancias.	100%	25%	85%	5%	10%	X	X						
	B3.2		CCL CMCCT	FQB3.1.2.	Describe o procedemento de realización de experimentos sinxelos nos que se poñan de manifesto a formación de novas substancias e recoñece que se trata de cambios químicos.	75%	10%				X	X						
			CMCCT	FQB3.1.3.	Leva a cabo no laboratorio reaccións químicas sinxelas.	50%	10%				X	X						
	B3.2	B3.2. Caracterizar as reaccións químicas como cambios dunhas substancias noutras.	CMCCT	FQB3.2.1.	Identifica os reactivos e os produtos de reaccións químicas sinxelas interpretando a representación esquemática dunha reacción química.	100%	40%				X	X						
	B3.3	B3.3. Recoñecer a importancia da química na obtención de novas substancias e a súa importancia na mellora da calidade de vida das persoas.	CMCCT	FQB3.3.1.	Clasifica algúns produtos de uso cotián en función da súa procedencia natural ou sintética.	50%	5%				X	X						
			CMCCT CSC	FQB3.3.2.	Identifica e asocia produtos procedentes da industria química coa súa contribución á mellora da calidade de vida das persoas.	50%	5%				X	X					X	
			CMCCT CSC CSIEE	FQB3.4.1.	Propón medidas e actitudes, a nivel individual e colectivo, para mitigar os problemas ambientais de importancia global.	50%	5%				X	X				X	X	

LEDA COMPETENCIAS

CCL	Comunicación lingüística
CMCCT	Competencia matemática e competencias básicas en ciencia a tecnoloxía
CD	Competencia dixital
CAA	Competencia aprender a aprender
CSC	Competencias sociais e cívicas
CSIEE	Sentido de iniciativa e espírito emprendedor
CCEC	Conciencia e expresións culturais

LEDA TRANSVERSAIS

CL	Comprensión lectora
EOE	Expresión oral e escrita
CA	Comunicación audiovisual
TIC	Tecnoloxías da información e comunicación
EMP	Emprendemento
EC	Educación cívica
PV	Prevención da violencia

2ª Aval.

Estándares de aprendizaxe avaliados

Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación

Temas transversais

UD	Identif. contidos	Criterios de avaliación	Competencias clave	Identificador estándar	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consecución	Peso cualificación	Instrumentos			Temas transversais						
								Proba escrita	Traballos	Observación diaria	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
4	B4.3	B4.2. Establecer a velocidade dun corpo como a relación entre o espazo percorrido e o tempo investido en percorrelo.	CAA CD CMCCT	FQB4.2.1.	Determina, experimentalmente ou a través de aplicacións informáticas, a velocidade media dun corpo, interpretando o resultado.	50%	10%	85%	5%	10%	X	X		X	X		
			CMCCT	FQB4.2.2.	Realiza cálculos para resolver problemas cotiáns utilizando o concepto de velocidade media.	100%	30%				X	X					
	B4.3 B4.5	B4.3. Diferenciar entre velocidade media e instantánea a partir de gráficas espazo/tempo e velocidade/tempo, e deducir o valor da aceleración utilizando estas últimas.	CMCCT	FQB4.3.1.	Deduce a velocidade media e instantánea a partir das representacións gráficas do espazo e da velocidade en función do tempo.	100%	30%				X	X					
			CMCCT	FQB4.3.2.	Xustifica se un movemento é acelerado ou non a partir das representacións gráficas do espazo e da velocidade en función do tempo.	100%	30%				X	X					
5	B4.1 B4.2	B4.1. Recoñecer o papel das forzas como causa dos cambios no estado de movemento e das deformacións.	CMCCT	FQB4.1.1.	En situacións da vida cotiá, identifica as forzas que interveñen e relaciónaas cos seus correspondentes efectos na deformación ou na alteración do estado de movemento dun corpo.	100%	30%	85%	5%	10%	X	X					
			CMCCT	FQB4.1.2.	Establece a relación entre o alongamento producido nun resorte e as forzas que produciron eses alongamentos, e describe o material para empregar e o procedemento para a súa comprobación experimental.	75%	10%				X	X					
			CMCCT	FQB4.1.3.	Establece a relación entre unha forza e o seu correspondente efecto na deformación ou na alteración do estado de movemento dun corpo.	100%	30%				X	X					
			CMCCT	FQB4.1.4.	Describe a utilidade do dinamómetro para medir a forza elástica e rexistra os resultados en táboas e representacións gráficas, expresando o resultado experimental en unidades do Sistema Internacional.	50%	5%				X	X					
	B4.7	B4.5. Comprender o papel que xoga o rozamento na vida cotiá.	CMCCT	FQB4.5.1.	Analiza os efectos das forzas de rozamento e a súa influencia no movemento dos seres vivos e os vehículos.	100%	25%				X	X					

LEENDA COMPETENCIAS

CCL	Comunicación lingüística
CMCCT	Competencia matemática e competencias básicas en ciencia a tecnoloxía
CD	Competencia dixital
CAA	Competencia aprender a aprender
CSC	Competencias sociais e cívicas
CSIEE	Sentido de iniciativa e espírito emprendedor
CCEC	Conciencia e expresións culturais

LEENDA TRANSVERSAIS

CL	Comprensión lectora
EOE	Expresión oral e escrita
CA	Comunicación audiovisual
TIC	Tecnoloxías da información e comunicación
EMP	Emprendemento
EC	Educación cívica
PV	Prevención da violencia

UD	Identif. contidos	Criterios de avaliación	Competencias clave	Identificador estándar	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consecución	Peso cualificación	Instrumentos			Temas transversais						
								Proba escrita	Traballos	Observación diaria	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
6	B4.8	B4.6. Considerar a forza gravitatoria como a responsable do peso dos corpos, dos movementos orbitais e dos niveis de agrupación no Universo, e analizar os factores dos que depende.	CMCCT	FQB4.6.1.	Relaciona cualitativamente a forza de gravidade que existe entre dous corpos coas súas masas e a distancia que os separa.	100%	35%	85%	5%	10%	X	X					
			CMCCT	FQB4.6.2.	Distingue entre masa e peso calculando o valor da aceleración da gravidade a partir da relación entre esas dúas magnitudes.	100%	35%				X	X					
			CMCCT	FQB4.6.3.	Recoñece que a forza de gravidade mantén os planetas xirando arredor do Sol, e á Lúa arredor do noso planeta, e xustifica o motivo polo que esta atracción non leva á colisión dos dous corpos.	75%	15%				X	X					
	B4.9 B4.10	B4.7. Identificar os niveis de agrupación entre corpos celestes, desde os cúmulos de galaxias aos sistemas planetarios, e analizar a orde de magnitude das distancias implicadas.	CMCCT	FQB4.7.1.	Relaciona cuantitativamente a velocidade da luz co tempo que tarda en chegar á Terra desde obxectos celestes afastados e coa distancia á que se atopan eses obxectos, interpretando os valores obtidos.	50%	10%				X	X					
			CCL CD CMCCT CSIEE	FQB4.8.1.	Realiza un informe, empregando as tecnoloxías da información e da comunicación, a partir de observacións ou da procura guiada de información sobre a forza gravitatoria e os fenómenos asociados a ela.	50%	5%				X	X	X	X	X		

LEENDA COMPETENCIAS

CCL	Comunicación lingüística
CMCCT	Competencia matemática e competencias básicas en ciencia a tecnoloxía
CD	Competencia dixital
CAA	Competencia aprender a aprender
CSC	Competencias sociais e cívicas
CSIEE	Sentido de iniciativa e espírito emprendedor
CCEC	Conciencia e expresións culturais

LEENDA TRANSVERSAIS

CL	Comprensión lectora
EOE	Expresión oral e escrita
CA	Comunicación audiovisual
TIC	Tecnoloxías da información e comunicación
EMP	Emprendemento
EC	Educación cívica
PV	Prevención da violencia

3ª Aval.

Estándares de aprendizaxe avaliados	Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación	Temas transversais
-------------------------------------	---	--------------------

UD	Identif. contidos	Criterios de avaliación	Competencias clave	Identificador estándar	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consecución	Peso cualificación	Instrumentos			Temas transversais						
								Proba escrita	Traballos	Observación diaria	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
7	B5.1	B5.1. Recoñecer que a enerxía é a capacidade de producir transformacións ou cambios.	CMCCT	FQB5.1.1.	Argumenta que a enerxía pode transferirse, almacenarse ou disiparse, pero non crearse nin destruírse, utilizando exemplos.	100%	30%	85%	5%	10%	X	X					
			CMCCT	FQB5.1.2.	Recoñece e define a enerxía como unha magnitude e exprésaa na unidade correspondente do Sistema Internacional.	100%	10%				X	X					
	B5.2 B5.3 B5.4	B5.2. Identificar os tipos de enerxía postos de manifesto en fenómenos cotiáns e en experiencias sinxelas realizadas no laboratorio.	CMCCT	FQB5.2.1.	Relaciona o concepto de enerxía coa capacidade de producir cambios, e identifica os tipos de enerxía que se poñen de manifesto en situacións cotiás, explicando as transformacións dunhas formas noutras.	100%	30%				X	X					
	B4.6	B4.4. Valorar a utilidade das máquinas simples na transformación dun movemento noutro diferente, e a redución da forza aplicada necesaria.	CMCCT	FQB4.4.1.	Interpreta o funcionamento de máquinas mecánicas simples considerando a forza e a distancia ao eixe de xiro, e realiza cálculos sinxelos sobre o efecto multiplicador da forza producido por estas máquinas.	100%	30%				X	X					
8	B5.5 B5.6 B5.7	B5.3. Relacionar os conceptos de enerxía, calor e temperatura en termos da teoría cinético-molecular, e describir os mecanismos polos que se transfere a enerxía térmica en situacións cotiás.	CMCCT	FQB5.3.1.	Explica o concepto de temperatura en termos do modelo cinético-molecular, e diferencia entre temperatura, enerxía e calor.	100%	25%	85%	5%	10%	X	X					
			CMCCT	FQB5.3.2.	Recoñece a existencia dunha escala absoluta de temperatura e relaciona as escalas celsius e kelvin.	100%	20%				X	X					
			CAA CMCCT CSC	FQB5.3.3.	Identifica os mecanismos de transferencia de enerxía recoñecéndoo en situacións cotiás e fenómenos atmosféricos, e xustifica a selección de materiais para edificios e no deseño de sistemas de queceamento.	75%	10%				X	X				X	
	B5.8	B5.4. Interpretar os efectos da enerxía térmica sobre os corpos en situacións cotiás e en experiencias de laboratorio.	CMCCT	FQB5.4.1.	Explica o fenómeno da dilatación a partir dalgunha das súas aplicacións como os termómetros de líquido, xuntas de dilatación en estruturas, etc.	50%	5%				X	X					
			CMCCT	FQB5.4.2.	Explica a escala celsius establecendo os puntos fixos dun termómetro baseado na dilatación dun líquido volátil.	75%	10%				X	X					
			CMCCT	FQB5.4.3.	Interpreta cualitativamente fenómenos cotiáns e experiencias nos que se poña de manifesto o equilibrio térmico asociándoo coa igualación de temperaturas.	75%	5%				X	X					
	B5.9 B5.10	B5.5. Valorar o papel da enerxía nas nosas vidas, identificar as fontes, comparar o seu impacto ambiental e recoñecer a importancia do aforro enerxético para un desenvolvemento sustentable.	CCL CMCCT CSC	FQB5.5.1.	Recoñece, describe e compara as fontes renovables e non renovables de enerxía, analizando con sentido crítico o seu impacto ambiental.	100%	25%				X	X					X

LENDAS DE COMPETENCIAS

CCL	Comunicación lingüística
CMCCT	Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía
CD	Competencia dixital
CAA	Competencia aprender a aprender
CSC	Competencias sociais e cívicas
CSIEE	Sentido de iniciativa e espírito emprendedor
CCEC	Conciencia e expresións culturais

LENDAS DE TEMAS TRANSVERSAIS

CL	Comprensión lectora
EOE	Expresión oral e escrita
CA	Comunicación audiovisual
TIC	Tecnoloxías da información e comunicación
EMP	Emprendemento
EC	Educación cívica
PV	Prevención da violencia

5. Metodoloxía didáctica

Estrategias metodolóxicas

Aspectos xerais

- Partir da competencia inicial do alumnado
- Partir de aprendizaxes máis simples para avanzar gradualmente cara outros máis complexos.
- Potenciar a motivación do alumnado fomentando a súa participación, así como o uso dos coñecementos adquiridos en situacións reais.
- Ter en conta a diversidade: respectar os ritmos e estilos de aprendizaxe
- Potenciar as metodoloxías activas:
  - Combinar traballo individual e cooperativo
  - Aprendizaxe por proxectos
- Enfoque orientado á realización de tarefas e resolución de problemas
- Uso habitual das TIC
- Papel facilitador do profesor/a
- Elaboración e deseño de diferentes materiais didácticos por parte do profesorado.

Estratexias metodolóxicas

- Exposición do profesor, para presentar contidos novos, poñer exemplos, etc.
- Traballo individual, para practicar o aprendido con exercicios de aplicación do contidos
- Traballo de investigación (individual ou en pequenos grupos), empregando diversos materiais didácticos e as TIC, para atopar relacións, resolver problemas, etc.
- Resolución de problemas en contextos reais, coa finalidade de aplicar o aprendido.
- Posta en común dos resultados para corrixir erros e consolidar o que se aprende.

Secuenciación habitual de traballo na aula

Motivación (ao inicio de cada unidade didáctica):

- Presentación da actividade con power- points, vídeos, gráficos, textos, fotos, etc.
- Proposta de situacións problemáticas reais ou académicas que fagan ver a necesidade de aprender os contidos que se van desenvolver.

Información do profesor/a:

- Información básica para todo o alumnado
- Información complementaria para reforzo e apoio
- Información complementaria para afondamento e ampliación

Traballo persoal

- Lectura e comprensión de textos
- Análise de documentos, pequenas investigación, etc.
- Realización de exercicios sobre o explicado na clase.
- Resposta a preguntas
- Resolución de problemas
- Comentario de documentos, imaxes, etc.
- Elaboración de gráficos, sínteses, mapas conceptuais.
- Memorización comprensiva

Posta en común

- Corrección por parte do alumnado dos exercicios realizados, ou dos que se propuxeron como tarefa para casa.
- Exposicións orais.
- Análise das dificultades atopadas no desenvolvemento do traballo realizado.
-

Proposta de exercicios de afianzamento, de reforzo ou de ampliación segundo sexan as necesidades de cada alumno/a.

Avaliación:

- Análise de producións: caderno, comentarios, (Rúbricas)
- Exposicións orais
- Probas escritas
- Traballos individuais e en grupo
- Observación do traballo na aula
-

Actividades para o período comprendido entre a 3ª avaliación e a avaliación final na ESO (apoio, reforzo, recuperación, ampliación e tutoría):

ACTIVIDADES DE RECUPERACIÓN

As actividades de recuperación versarán sobre os contidos mínimos sinalados na programación da materia do actual curso académico. Basicamente farase un repaso de toda a materia impartida utilizando os exames de recuperación feitos ao longo do curso, complementando con distintas actividades do libro de texto ou actividades propostas polo profesor. Realizaremos exercicios prácticos acompañados de explicación teórica dos conceptos implicados na resolución dos mesmos.

ACTIVIDADES DE AMPLIACIÓN E REFORZO

os alumnos que en xuño acadaron unha avaliación positiva, realizarán as actividades sinaladas no apartado anterior complementando con actividades de ampliación que proporá o profesor que imparte a materia no correspondente curso.

1.- Agrupamentos

2. Tempos e espazos

O centro conta cun laboratorio de Física e Química.

Con frecuencia, segundo os temas a tratar e a dispoñibilidade, as clases desenvólvense na aula de informática

3. Materiais e recursos didácticos

- Libros de texto: Editorial Vicens Vives.
- Fichas de traballo elaboradas polo profesorado.
- Power points elaborados polo profesorado.
- Edixgal
- Aula virtual
- Material de laboratorio
- Produtos químicos
- Aparellos de medida
- Libros de apoio do departamento de Física e Química.
- Bibliografía de consulta na biblioteca escolar.
- Recursos informáticos: Uso habitual das TIC. Entre outras, recomendamos as seguintes direccións web:

<http://librosvivos.net>

www.smconectados.com

www.profes.net:

www.librosvivos.net:

6.1. Avaliación inicial

Debido ás características do centro, con alumnado e profesorado estable que coñece aos alumnos de cursos anteriores, a avaliación inicial só se realiza en 1º da ESO.

No caso de alumnos que se incorporen ao centro neste curso o profesorado levará a cabo unha avaliación inicial baseada na observación do alumno nos dous primeiros meses do curso, e nunha proba escrita sobre coñecementos previos para detectar o seu nivel, e de ser o caso, aplicar as medidas de apoio que se estimen pertinentes.

6.2. Avaliación continua

1. Faranse ás probas escritas indicadas no apartado 4 desta programación.

2. Para avaliar usamos os seguintes instrumentos:

- A **observación directa e continua do alumno na clase**, valorarase o seu comportamento e a súa actitude pola materia, o traballo diario, tanto de realización das actividades do libro de texto como doutras propostas polo profesor, a entrega dos materiais requeridos nos prazos fixados, a participación activa na aula, o interese por aprender dos erros, a súa habilidade para comunicarse e entender as instrucións do profesor.

O caderno debe ser lexible e estar completo, tanto no referente a apuntes teóricos como a exercicios realizados. Os alumnos deben responsabilizarse de completar o seu caderno se faltan a clase, e de ter os exercicios corrixidos, despois de que sexan revisados en clase.

- A **realización de probas escritas**, os exames calificaranse como se indica na taboa das unidades didácticas. Será condición necesaria para aprobar a avaliación superar as probas realizadas, ou ben, en caso de ter unha suspenso, que a nota sexa maior ou igual que 4 e que a media das notas das probas sexa maior ou igual que 5.

Os alumnos con dúas probas escritas suspensas ou cunha proba escrita suspensa con nota inferior a 4, levarán a avaliación suspensa.

No caso de que un alumno copie no transcurso dun exame ou axude a outros a facelo, os resultados do mesmo será de 0 puntos e esa nota será tida en conta, en calquera caso, para calcular a súa nota media.

- A **realización e presentación de traballos**, nos que se valorará a habilidade do alumno para organizarse e seleccionar a información, a utilización das TIC, a redacción e a exposición oral. Cada traballo valorarase de 0 a 10 puntos, farase media de todos e esta supondrá o tanto por cento da nota da avaliación que se indica na taboa das unidades didácticas.

Os traballos poderán ser individuais ou en equipo, nos realizados en equipo a nota será igual para todos os compoñentes do mesmo, a non ser que a profesora separe a algún dos alumnos do equipo o ver que non traballa ou por non asistir a clase.

Deben presentarse na data acordada. De non asistir a clase, o alumno debe avisar con antelación ou presentar un xustificante médico. Entregará o traballo cando se incorpore.

3. Para facer a media de cada avaliación, valoraránse: exames, traballos e observación na aula, segundo a táboa das unidades didácticas.

No caso de ter que redondear tras facer a media:

- Redondearase a alza se faltan menos de 2 décimas
  - Se faltan entre 3 e 5 décimas, tóndrase en conta o esforzo do alumno e a súa evolución dende comenzo de curso.
  - Redondease a baixa no caso de que falten máis de 5 décimas.
4. O remate de cada avaliación, antes da entrega de notas, e se non é posible con posterioridade á entrega das mesmas, haberá unha recuperación para os alumnos que suspendan a dita avaliación.
5. Cando un alumno falte a un exame, terá dereito a que este se lle repita sempre e cando:
- A falta se deba a unha enfermidade ou cita médica, con xustificante médico, que terá que entregar o primeiro día en que o alumno se incorpore o centro.
  - Os pais ou tiores falen persoalmente coa profesora para xustificar a falta de asistencia o exame por un motivo persoal importante no día en que se incorpore o centro.
  - A falta sexa pola participación do alumno nalgunha actividade cultural ou deportiva, debidamente xustificada polo centro organizador da mesma.

En todos os casos, será o profesor o que decida o día en que lle repite o exame o alumno.

6. Se o alumno falta o exame e non o xustifica adecuadamente, poderá realizalo na data da recuperación, perdendo o dereito a ter outra recuperación en caso de suspender. Para o cálculo da nota de avaliación o exame non realizado será cualificado con unha nota de 1.
7. A nota final de **xuño** será a media das tres avaliacións aprobadas.
8. Ademais de todo o dito anteriormente, o comportamento incorrecto dun alumno na clase, con faltas de respecto a compañeiros ou o profesor, ou con calquera tipo de conducta sancionada por improcedente fará que poida suspender a materia, inda que polas súas cualificacións cumpra os requisitos necesarios para aprobar. Pola súa parte os alumnos que amosen unha disposición favorable cara a materia, con unha actitude habitual de traballo, poderán aumentar a súa nota final un 5%.

6.3. Avaliación final

1. Como xa dixemos, a nota final de **xuño** será a media das tres avaliacións aprobadas.

No caso de ter que redondear tras facer a media:

- Redondearase a alza se faltan menos de 2 décimas
  - Se faltan entre 3 e 5 décimas, tendrase en conta o esforzo do alumno e a súa evolución dende comenzo de curso.
  - Redondease a baixa no caso de que falten máis de 5 décimas.
2. Os alumnos que en xuño acadaron unha avaliación positiva, poderán incrementar a nota final (no período comprendido entre a 3ª avaliación e a avaliación final na ESO) sempre en cando realicen todas as actividades propostas polo profesor e mostren actitude constructiva e de colaboración en todo momento non só co profesor se non tamen cos propios compañeiros na clase. Terán a opción de mellorar a súa cualificación ata 0.50 puntos, que se sumarán á nota obtida a partir da media das 3 avaliacións

6.4. Avaliación extraordinaria

Os alumnos que en xuño teñan algunha parte do curso suspensa poderan recuperala antes da avaliación extraordinaria de xuño:

Os alumnos que teñan unha avaliación suspensa cunha nota inferior a 4 ou dúas avaliacións suspensas deberán facer un exame final de recuperación das avaliacións non superadas. Será condición necesaria para aprobar o exame final superar as probas realizadas, ou ben, en caso de ter unha suspensa, que a nota sexa maior ou igual que 4 e que a media das notas das probas sexa maior ou igual que 5.

6.5. Materia pendiente de cursos anteriores

--

7. Outras avaliacións

7.1. Avaliación do proceso de ensino e da práctica docente (Indicadores de logro)	Escala			
	1	2	3	4
Proceso de ensino:				
1.- O nivel de dificultade foi adecuado ás características do alumnado?				
2.- Conseguiuse crear un conflito cognitivo que favoreza a aprendizaxe?				
3.- Conseguiuse motivar para conseguir a súa actividade intelectual e física?				
4.- Conseguiuse a participación activa de todo o alumnado?				
5.- Contouse co apoio e implicación das familias no traballo do alumnado?				
6.- Mantívose un contacto periódico coa familia por parte do profesorado?				
7.- Tomouse algunha medida curricular para atender al alumnado con NEAE?				
8.- Tomouse algunha medida organizativa para atender al alumnado con NEAE?				
9.- Atendeuse adecuadamente á diversidade do alumnado?				
10.- Usáronse distintos instrumentos de avaliación?				
11.- Dáse un peso real á observación do traballo na aula?				
12.- Valorouse adecuadamente o traballo colaborativo do alumnado dentro do grupo?				
Práctica docente:	1	2	3	4
1.- Como norma xeral fanse explicacións xerais para todo o alumnado				
2.- Ofrécese a cada alumno/a as explicacións individualizadas que precisa?				
3.- Elabóranse actividades de distinta dificultade atendendo á diversidade				
4.- Elabóranse probas de avaliación de distinta dificultade para os alumnos con NEAE?				
5.- Utilízanse distintas estratexias metodolóxicas en función dos temas a tratar?				
6.- Intercálase o traballo individual e en equipo?				
5.- Poténcianse estratexias de animación á lectura e de comprensión e expresión oral?				
6.- Incorporáronse ás TIC aos procesos de ensino – aprendizaxe				
7.- Préstase atención aos temas transversais vinculados a cada estándar?				
8.- Ofrécese ao alumnado de forma inmediata os resultados das probas/exames,etc?				
9.- Coméntase co alumnado os fallos máis significativos das probas /exames, etc?				
10.- Dáselle ao alumnado a posibilidade de visualizar e comentar os seus fallos?				
11.- Cal é o grao de implicación nas funcións de tutoría e orientación do profesorado?				
12.- Realizáronse as ACS propostas e aprobadas?				
13.- As medidas de apoio, reforzo, etc establécense vinculadas aos estándares				
14.- Avaliase a eficacia dos programas de apoio, reforzo, recuperación, ampliación,... ?				

7.2. Avaliación da programación didáctica

1.- Mecanismo revisión

Con que periodicidade se revisará

O seguimento da programación revisarase mensualmente, na reunión do departamento.

Que medidas se adoptarán en caso de desfase?

- 1) Secuenciar novamente os contidos, priorizando os contidos mínimos (nivel de adquisición do 100%).
- 2) Modificar a programación se se considera necesario para os cursos vindeiros.

2.- Mecanismo avaliación e modificación de programación didáctica (Indicadores de logro)	Escala			
	1	2	3	4
1.- Deseñáronse unidades didácticas ou temas a partir dos elementos do currículo?				
2.- Secuenciáronse e temporalizáronse as unidades didácticas/temas/proxectos?				
3.- O desenvolvemento da programación respondeu á secunciación e temporalización?				
4.- Engadiuse algún contido non previsto á programación?				
5.- Foi necesario eliminar algún aspecto da programación prevista?				
6.- Secuenciáronse os estándares para cada unha das unidades/temas				
7.- Fixouse un grao mínimo de consecución de cada estándar para superar a materia?				
8.- Asígnouse a cada estándar o peso correspondente na cualificación ?				
9.- Vinculouse cada estándar a un/varios instrumentos para a súa avaliación?				
10.- Asociouse con cada estándar os temas transversais a desenvolver?				
11.- Fixouse a estratexia metodolóxica común para todo o departamento?				
12.- Estableceuse a secuencia habitual de traballo na aula?				
13.- Son adecuados os materiais didácticos utilizados?				
14.- O libro de texto é adecuado, atractivo e de fácil manipulación para o alumnado?				
15.- Deseñouse un plan de avaliación inicial fixando as consecuencias da mesma?				
16.- Elaborouse unha proba de avaliación inicial a partir dos estándares?				
17.- Fixouse para o bacharelato un procedementos de acreditación de coñecementos previos?				
18.- Establecéronse pautas xerais para a avaliación continua: probas, exames, etc.				
19.- Establecéronse criterios para a recuperación dun exame e dunha avaliación				
20.- Fixáronse criterios para a avaliación final?				
21.- Establecéronse criterios para a avaliación extraordinaria?				
22.- Establecéronse criterios para o seguimento de materias pendentes?				
23.- Fixáronse criterios para a avaliación desas materias pendentes?				
24.- Elaboráronse os exames tendo en conta o valor de cada estándar?				
25.- Definíronse programas de apoio, recuperación, etc. Vinculados aos estándares?				
26.- Leváronse a cabo as medidas específicas de atención ao alumnado con NEE?				
27.- Leváronse a cabo as actividades complementarias e extraescolares previstas?				
28.- Informouse ás familias sobre criterios de avaliación, estándares e instrumentos?				
29.- Informouse ás familias sobre os criterios de promoción? (Artº 21º, 5 do D.86/15)				
30.- Seguiuse e revisouse a programación ao longo do curso				
31.- Contribuíuse desde a materia ao plan de lectura do centro?				
32.- Usáronse as TIC no desenvolvemento da materia?				

Observacións:

8. Atención á diversidade

Medidas de atención á diversidade no presente curso

MEDIDAS ORDINARIAS

Medidas ordinarias	Medias extraordinarias
Organizativas	Curriculares
<p>1. Adequouse para algún alumno/a a estrutura organizativa do centro e/ou da aula para algún alumno/a ou grupo?</p> <p>a) Tempos diferenciado, horarios específicos, etc.</p> <p>b) Espazos diferenciados?</p> <p>c) Materiais e recursos didácticos diferenciados?</p> <p>2. Faise algún desdoblamento de grupos?</p> <p>3. Faise algún reforzo educativo e/ou apoio de profesorado na aula?</p> <p>4. Faise algún reforzo e/ou apoio fóra da/s aula/as a algún alumno/a?</p> <p>5. Faise algún reforzo e/ou apoio fóra da/s aula/as a algún alumno/a?</p> <p>6. Que medidas se propoñen para o alumno enviado á aula de convivencia?</p> <p>Realizar as actividades que o profesor que envía ao alumno á aula de convivencia considere precisos.</p>	<p>1. Faise algunha adaptación metodolóxica para algún alumno/grupo como traballo colaborativo en grupos heteroxéneos, tutoría entre iguais, aprendizaxe por proxectos, etc.?</p> <p>2. Adáptanse os tempos e/ou os instrumentos de avaliación para algún alumno/a?</p> <p>3. Existe algún programa de reforzo en áreas instrumentais (LC/LG/MT) para alumnado de 1º e 2º da ESO?</p> <p>4. Existe algún programa de recuperación de materias non instrumentais (2º ESO)?</p> <p>5. Existe algún programa específico para alumnado repetidor da materia?</p> <p>O departamento ten un sistema de recuperación da materia pendente (apartado 6.5)</p> <p>6. Aplicase ese programa específico personalizado para repetidores da materia?. Si</p>

MEDIDAS EXTRAORDINARIAS

Medidas ordinarias	Medias extraordinarias
Organizativas	Curriculares
<p>1. Canto alumnado recibe apoio por profesorado especialista en PT/AL?</p> <p>O número de alumnos/as que reciben apoio por partes do especialistas en PT/AL pode variar ao longo do curso en función das necesidades que poidan xurdir.</p> <p>2. Existe algún grupo de adquisición das linguas (para alumnado estranxeiro)? Non</p> <p>3. Existe algún grupo de adaptación da competencia curricular(Al. Estranxeiro)? Non</p> <p>4. Existe algunha outra medida organizativa: escolarización domiciliaria, escolarización combinada, etc.? Non</p>	<p>1. Existe algunha Adaptación Curricular na materia? ¿Cantas?</p> <p>- Unha alumna de 3º ten unha ACI de 6º na área de Ciencias Naturais</p> <p>2.Foi autorizado para a materia algún agrupamento flexible/especifico?</p> <p>3. Existe algún Programa de Mellora do Aprendizaxe e Rendemento (PMAR)? Non</p> <p>4.Flexibilizouse para algún alumno/a o período de escolarización? Non</p> <p>5.Describir o protocolo de coordinación co profesorado que comparte co titular da materia, os reforzos, apoios, adaptación, etc. (Coordinación cos PT/AL/Outro profesorado de apoio/profesorado agrupamento/ etc</p> <p>Reunións semanais da orientadora cos PT e AL. Reunións trimestrais de seguemento dos Agrupamentos flexibles. Reunións trimestrais de seguemento das Adaptacións Curriculares Individualizadas.</p>

9. Actividades complementarias e extraescolares

O departamento non ten a priori ningunha actividade extraescolar programada. No obstante o departamento está aberto a valorar o interese para os alumnos de todas as ofertas tipo conferencia, exposicións, etc que poidan xurdir, ou de calquera outro tipo de actividade relacionada coa Física e Química.

10. Datos do departamento

Materia	Curso	Grupos	Profesor/a
Física e Química	2º ESO	A	Dolores Gómez Corbeira
Física e Química	3º ESO	A	Rosa Sánchez López
Física e Química	4º ESO	A	Rosa Sánchez López

11. Relación coa Resolución do 27/07/2015 (DOG 29)

Elementos	Aspectos	Follas
a	Introdución e contextualización	3, 5
b	Contribución ás competencias básicas	8 a 13
c	Concreción dos obxectivos para curso	5
d	Concreción para cada estándar	8 a 13
	1º.- Temporalización	8 a 13
	2º.- Grao mínimo de consecución	8 a 13
	3º.- Procedementos e instrumentos av.	8 a 13
e	Concrecións metodolóxicas	14,15
f	Materiais e recursos didácticos	15
g	Criterios sobre avaliación, cualificación e promoción	16 a 19
h	Indicadores de logro para avaliar o proc.ensino e p.d.	20, 21
i	Organización actividades , seguimento, recuperación e avaliación de materias pendentas	19
j	Procedemento acreditación coñecementos previos	
k	Avaliación inicial e medidas	18
l	Medidas de atención á diversidade	22, 23
m	Concreción de elementos transversais	8 a 13
n	Actividades complementarias e extraescolares	24
ñ	Revisión, avaliación e modificación da programación	20, 21

12- ADAPTACIÓN DA PROGRAMACIÓN NO CASO DE CLASES NON PRESENCIAIS

1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles

Os contidos mínimos correspondentes as unidades nos dadas de modo presencial e que se encontran no punto 4 da programación.

2. Avaliación e cualificación

Avaliación	<p>Procedementos:</p> <p>1- Valoración do traballo do alumno na realización das actividades propostas polo profesor e das actividades do libro de texto así como a entrega dos materiais requeridos nos prazos fixados, e o seu interese por aprender dos erros.</p> <p>2- Probas escritas por video conferencia (Webex) ou a través da aula virtual.</p> <p>Faranse as actividades e as probas escritas indicadas no apartado 3 desta programación.</p>
	<p>Instrumentos:</p> <p>Tarefas e probas escritas que inclúen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Problemas - Definicións - Preguntas de razoamento - Preguntas de relacionar conceptos - Cuestións de resposta múltiple - Preguntas de V/F - Identificación de imaxes
Cualificación final	<p>1- Actividades</p> <p>Cada actividade valorarase de 0 a 10 puntos. A non entrega da actividade no prazo indicado, supón a rebaixa na valoración de esa actividade nun 30 %.</p> <p>A nota final das actividades será a media das mesmas e ésta supondrá un 70 % da nota da avaliación correspondente.</p> <p>2- Proba escrita</p> <p>Cada proba escrita valorarase de 0 a 10 puntos. A nota final das probas escritas será a media das mesmas e terá un valor do 30% da nota da avaliación correspondente.</p> <p>NOTA FINAL</p> <ul style="list-style-type: none"> - Para facer a media de cada avaliación, valoraránse: <u>exames</u> e <u>actividades</u> dos contidos mínimos, segundo a táboa das unidades didácticas. - A nota final de xuño será a media das tres avaliacións aprobadas. - No caso de ter que redondear tras facer a media, tanto nas avaliacións como na nota final de xuño:<ul style="list-style-type: none"> - Redondearase a alza se faltan menos de 2 décimas - Se faltan entre 3 e 5 décimas, tendrase en conta o esforzo do alumno e a súa evolución dende comenzo de curso. - Redondease a baixa no caso de que falten máis de 5 décimas. - Os alumnos que en xuño, teñan unha avaliación suspensa cunha nota maior ou igual que 4, levarán como nota final a media das tres avaliacións, sempre que esta sexa igual ou superior a 5. - Os alumnos que teñan unha avaliación suspensa cunha nota inferior a 4 ou dúas avaliacións suspensas deberán facer un exame final de recuperación das avaliacións non superadas. - Os alumnos que teñan as tres avaliacións suspensas terán que facer un exame final de mínimos en xuño, si o aproban a nota máxima que levarán será un 5 e si o suspenden quedaralle a materia para a avaliación extraordinaria de xuño.

<p>Cualificación final</p>	<p><u>RECUPERACIÓN DAS AVALIACIÓNS SUSPENSAS</u></p> <p>Para recuperar as avaliacións suspensas é necesario:</p> <p>1- Entregar as actividades de recuperación con actividades sobre a/as avaliación/s a recuperar. Cada actividade valorarase de 0 a 10 puntos. A non entrega da actividade no prazo indicado, supón a rebaixa na valoración de esa actividade nun 30 %.</p> <p>A nota final das actividades será a media das mesmas e ésta supondrá un 70 % da nota da avaliación correspondente</p> <p>2- Probas escritas sobre a/as avaliación/s a recuperar por video conferencia (Webex) ou a través da aula virtual. Cada proba escrita valorarase de 0 a 10 puntos. A nota final das probas escritas será a media das mesmas e terá un valor do 30% da nota da avaliación correspondente.</p> <p>NOTA FINAL</p> <p>A nota das actividades sumarase á nota da proba escrita.</p> <p>No caso de ter que redondear tras facer a media:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Redondearase a alza se faltan menos de 2 décimas - Se faltan entre 3 e 5 décimas, tendrase en conta o esforzo do alumno e a súa evolución dende comenzo de curso. - Redondease a baixa no caso de que falten máis de 5 décimas.
<p>Proba extraordinaria de xuño</p>	<p>Na avaliación extraordinaria de xuño farase un exame de contidos mínimos e a nota será a obtida no exame. No caso de ter que redondear, o redondeo farase da mesma maneira que na avaliación final de xuño.</p>

3-Metodoloxía e actividades durante as clases non presenciais

<p>Actividades</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Actividades de recuperación e reforzo: entregaranse as actividades aos alumnos con a/as avaliación/s a recuperar - Actividades de ampliación: ampliación de coñecementos a partir do traballado por video conferencia (Webex) ou a través da aula virtual.
<p>Metodoloxía (alumnado con conectividade e sen conectividade)</p>	<p>Aspectos xerais</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ampliación de aprendizaxes, tomando como referentes aqueles obxectivos e competencias clave máis necesarios para adecuada progresión do alumnado. - Potenciar a motivación do alumnado mediante unha corrección individualizada. - Ter en conta a diversidade: respectar os ritmos e estilos de aprendizaxe. - Uso habitual das TIC imprescindibles neste momento. - Papel facilitador da profesora: Elaboración e deseño de diferentes materiais didácticos <p>Estratexias metodolóxicas</p> <ul style="list-style-type: none"> - Respetando o calendario escolar e o horario de aula de cada grupo de 2ºESO, programaranse clases de xeito telemático por videoconferencia a través do servizo Cisco Webex e publicaranse as actividades a realizar, para practicar o aprendido con exercicios de aplicación dos contidos, durante cada sesión na aula virtual do Centro. Alí contarán coas instrucións de realización de actividades e de entrega. <p>As entregas e resolucións de dúbidas realizaranse a través da aula virtual ou dunha dirección de correo electrónico específica para o curso e materia. Unha vez recibidas, son correxidas individualmente e devoltas ao alumno/a correspondente, para que vexa os erros e os acertos cometidos.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Información complementaria para reforzo e apoio - Información complementaria para afondamento e ampliación de materia nova: con teoría e actividades resoltas.

Materiais e recursos	<ul style="list-style-type: none"> - Tarefas de reforzo, recuperación e ampliación confeccionadas para a súa difusión e corrección online. - Información complementaria para afondamento e ampliación de materia nova: con teoría e actividades resoltas. - Acceso a aula virtual do Centro e a Edixgal - Correo electrónico de entrega e corrección de actividades - Servizo de videoconferencia Cisco Webex. - Recursos dixitais (presentacións de elaboración propia sobre os contidos de aula...)
-----------------------------	---

4. Información e publicidade

Información ao alumnado e ás familias	<ul style="list-style-type: none"> - Información a través da aula virtual. - Resolución de dúbidas a través da aula virtual, do correo electrónico e durante as clases por videoconferencia - Correo electrónico dispoñible para as consultas das familias.
Publicidade	<ul style="list-style-type: none"> - Publicación obrigatoria na páxina web do centro. - Aviso masivo a través do espazo Abalar Familias con enlace web a tódalas programacións do centro.